

BIBLIOTEKA
SHTETIT

834-2
596.

BARDHOK SULEJMANI

DRAMË

THEMELE
TE FORTA

814-2
596.

**BARDHOK
SULEJMANI**

THEMELE TË FORTA

Dramë me dy pjesë

~~7288~~
1982

SHTËPIA BOTUESE «NAIM FRASHËRI»

BARDHOK
SULEJMANI

THEMELE
TË FORTA

Drame me dy pjesë

Tirazhi 1000 kopje Format 70x100/32 Stash: 2204-72

KOMBINATI POLIGRAFIK – Shtypshkronja e Re
Tiranë, 1978

VETAT

DEDE BARDHI	Sekretar i organizatës-bazë të Partisë
SIMONI	Drejtor i ndërmarrjes
SOTIRI	Inxhinier i ri
KOLA	Brigadier, komunist.
PJETRI	Mekanik, komunist
GJONI	Punëtor
LEKA	Punëtor i ri
BARDHË GJOKA —	Babai i Dedës
MARTA	Motra e Dedës
LLAZAR KORBI	Inxhinier
PANDI	Specialist
GJIN BIBA	I ati i djalit që është fejuar me Martën.

Dy specialistë të huaj, mekanikë, metalurgë dhe punëtorë të tjerë.

Ngjarjet zhvillohen në vitet gjashtëdhjetë, kur specialistët e huaj u larguan nga vendi ynë.

PJESA E PARË

Prologu

Takimi i fundit me specialistët e huaj në prapagun e largimit të tyre. Në vendtakimin, ku do të zhvillohet biseda, kanë ardhur Deda me Simonin. Më pas vjen inxhinier Llazari me dy specialistët e huaj.

SPECIALISTI I PARË — Kështu pra, kini kërkuar takim.

DEDA — Po. Uluni, zini vend.

SPECIALISTI I PARË — Po ju dëgjojmë.

SIMONI — Ka disa kohë që punët nuk po venë mirë në fabrikën tonë.

SPECIALISTI I DYTË — Dhe për këtë e kemi fajin ne?

SIMONI — Ju lutem, unë nuk e thashë një gjë të tillë. Fakti është se punimet po ecin ngadalë, grafiku nuk po zbatohet e në këtë mënyrë përfundimi i veprës në afatin e caktuar po rrezikohet.

SPECIALISTI I PARË — Ne këtu kemi ardhur me cilësinë e këshilltarit.

DEDA — Jo vetëm të këshilltarit.

SPECIALISTI I DYTË — Ç'doni të thoni me këtë?

DEDA — Dua të them atë që është: keni ardhur si specialistë për të rikonstruktuar e zgjeruar fabrikën e shkrirjes.

SPECIALISTI I DYTË — Në qoftë se punët s'kanë vajtur mirë, apo s'kanë ecur sipas grafikut, për këtë nuk përgjigjemi ne.

DEDA — Po kush duhet të përgjigjet?

SPECIALISTI I DYTË — Ju që s'kini ditur ta organizoni punën.

SIMONI — Në qoftë se do të vazhdoni të përgjigjeni kështu...

DEDA — Më fal, shoku Simon, një minutë. Le t'i marrim punët shtruar dhe me gjakftohtësi. Ne, natyrisht, mbajmë përgjegjësi për çështjet që na takojnë e, ashtu siç e mbajmë ne, duhet të mbani edhe ju pjesën që ju përket. Ja, për këtë ju kemi thirrur.

SPECIALISTI I PARË — Të bisëdojmë, apo të na kërkoni llogari?

DEDA — Të sqarohemi për disa gjëra dhe të vemë pikat mbi i.

SPECIALISTI I PARË — A doni të dini pse s'po ecin punët e pse s'po realizohet plani?

SPECIALISTI I DYTË — Sepse urdhërat tona nuk janë zbatuar nga punëtorët dhe specialistët shqiptarë. Ja, kjo është e gjitha.

DEDA — Në kontratë kjo gjë është përcaktuar qartë. Urdhërat jepen nëpërmjet këshillit teknik e në këshillin teknik përveç jush ka dhe të tjerë.

SPECIALISTI I PARË — Derisa na pranuat, duhet edhe të na dëgjoni.

SIMONI — Me cilësinë e këshilltarit.

SPECIALISTI I DYTË — Po.

SIMONI — Gjë që do të thotë se këshillat tuaja do t'i dëgjojmë e do t'i zbatojmë, atëherë kur të na duken të drejta.

SPECIALISTI I PARË — Mos do të thotë kjo se ne kemi dhënë urdhëra të padrejta?

SIMONI — Këtë po e thoni ju.

SPECIALISTI I DYTË — Me ju është vështirë të punohet. Nga njëra anë e thoni vetë se nuk merrni vesh, nga ana tjetër urdhërat, më falni, këshillat e specialistëve nuk doni t'i dëgjoni.

DEDA — Dëgjo këtu, or mik, në shtëpinë e tij urdhërat i jep i zoti i shtëpisë e askush tjetër.

SPECIALISTI I DYTË — Kjo që po bëni ju nuk është aspak miqësore. Çështja kryesore qëndron gjatë. Ju e keni humbur besimin tek ne.

DEDA — Po pse s'i bëni pyetjen vetes tuaj se ç'na ka detyruar të humbim besimin, po që se ju e keni konstatuar këtë?

SPECIALISTI I PARË — Ne vazhdojmë të punojmë, ashtu siç kemi punuar.

SIMONI — Atëherë më lejoni t'ju kujtoj: pse nuk po zbatohet kontrata që kemi lidhur? Pse nuk kanë ardhur pjesët e ndërrimit e makineritë për ngritjen e fabrikës? Përse këto zvarritje kaq të gjata? Si ta shpjegojmë këtë qëndrim?

SPECIALISTI I DYTË — Kjo nuk është në dorën tonë. Ka të tjerë sipër nesh.

SIMONI — Ne juve ju njohim si përfaqësues të firmës.

SPECIALISTI I PARË — A të flasim hapur?

DEDA — Ne, deri tani, për palën tonë, hapur kemi folur. Ç'vërejtje kemi pasur, hapur ua kemi thënë.

- SPECIALISTI I DYTË — Kurse tani po veproni pra-
pa shpine.
- DEDA — Kjo s'është e vërtetë. Bile dhe atëherë kur
sjelljet tuaja s'na kanë pëlqyer, kemi bërë një
sy qorr e një vesh të shurdhër, duke ju konsi-
deruar si miq. Por çdo gjë ka një kufi.
- SPECIALISTI I DYTË — Kështu jeni sjellë ju edhe
me specialistët jugosllavë më, 48.
- DEDA — Ju lutem, mos bëni provokime.
- SIMONI — Ç'doni të thoni me këtë?
- SPECIALISTI I PARË — Se ju nuk pranoni t'ju më-
sojë njeri.
- DEDA — Ne kurrë nuk kemi pranuar e nuk do të
pranojmë që të tjerët të ndërhyjnë në punët
tona. Këtë kapitull mos e hapni.
- SPECIALISTI I DYTË — Meqë ra fjala.
- DEDA — Mos doni të thoni se i kemi dëbuar kot që
këtej? Apo doni t'i merrni në mbrojtje? Këtu
s'është **as vendi, as koha** për të diskutuar këtë
çështje. **E para e punës** nuk jemi të detyruar
t'i japim llogari kujt për këtë çështje dhe **as-
që e keni të drejtë të kërkon** llogari.
- SPECIALISTI I PARË — Nxeheni shpejt.
- DEDA — Kur na ngacmojnë pa të drejtë, ose kur për-
piqen të na mohojnë të drejtat tona.
- SPECIALISTI I DYTË — Kështu siç veproni ju, asqë
do t'ju vijë gjë, prandaj...
- SIMONI — Prandaj?
- SPECIALISTI I DYTË — Duhet t'i matni fjalët, para
se t'i lëshoni.
- SPECIALISTI I PARË — Më përpara është e nevoj-
shme të sqarojmë disa gjëra.
- DEDA — Këto i vini si kushte?
- SPECIALISTI I PARË — Tani për tani kështu.

- SIMONI — Kjo është përgjigja juaj e prerë?
- SPECIALISTI I DYTË — Këtë jemi të autorizuar t'juaj themi.
- LLAZI — Na duhen pjesët e këmbimit për fabrikën, në gjërat e tjera ne nuk kemi punë.
- SPECIALISTI I PARË — Për këto që po ndodhin nuk është faji juaj.
- SIMONI — Ajo dihet, është i juaji.
- SPECIALISTI I PARË — As yni.
- DEDA — *(E ka kuptuar hilen.)* Po i kujt?
- SPECIALISTI I DYTË — Personalisht ju nuk keni faj.
- DEDA — Po cili është fajtor në këtë mes?
- SPECIALISTI I PARË — Udhëheqësit tuaj.
- DEDA — *(Me ton të prerë).* Ky është provokacion! S'keni të drejtë t'i zini në gojë. Ne flasim për çështjet e fabrikës dhe të materialeve, që duhet të na vinin në bazë të kontratës; për çështje të tjera nuk ju lejojmë të bisedoni. Ju jeni provokatorë.
- SPECIALISTI I DYTË — Po na akuzoni!
- DEDA — Dikur kështu si ju vepruan edhe ata, që tani e tërë bota i njeh si renegatë dhe armiq të betuar të marksizëm-leninizmit.
- SPECIALISTI I PARË — Kjo është e padurueshme, po na krahasoni....
- DEDA — Ne do të gjykojmë për qëndrimin tuaj dhe për provokimet që na bëni.
- SPECIALISTI I DYTË — Kështu si veproni ju, fabrika e shkrirjes së mineralit nuk ka për t'u ngritur kurrë.
- SPECIALISTI I PARË — Do t'ju mbetet gërmadhë fabrika që keni nisur.

SIMONI — Ngritjen e fabrikës ne nuk e vëmë në diskutim.

SPECIALISTI I DYTË — Pse, mos ju gënjen mendja se mund ta ndërtoni edhe pa ne?

DEDA — Ne kemi ku të mbështetemi.

SPECIALISTI I PARË — Asnjëri s'do t'ju ndihmojë.

DEDA — Nuk presim ndihma as nga imperialistët, as nga revizionistët. Dhe në doni të dini ku do të mbështetemi, po jua themi: te vija e Partisë sonë dhe te energjitë e masave.

SPECIALISTI I PARË — Po na detyroni të largohemi.

DEDA — Ne s'detyrojmë askënd të largohet, por po deshët të ikni, udhë e mbarë ju qoftë!

SPECIALISTI I DYTË — Keni për t'u penduar.

DEDA — Jo. Keni gjëra të tjera?

SPECIALISTI I PARË — Në po ikim. Po qe se ndryshoni mendje, mund të vimë më vonë, t'ju ndihmojmë për ngritjen e fabrikës.

DEDA — Atëherë është mirë ta dini dhe ju që tani e të ikni me mendje të fjetur: këtu s'keni për të shkelur më! Oxhaqet e fabrikave më lart do t'i çojmë, se kemi Partinë tonë heroike që na prin në rrugën e marksizëm-leninizmit fitimtar. *(Ngrihen, Deda dhe Simoni e nisen; për pak mbetën vetëm Llazi dhe dy specialistët.)*

SPECIALISTI I PARË — *(Llazit)* Ti do të mbash lidhje me ne nëpërmjet një përfaqësie diplomatike. Do të të gjejnë vetë ata. Do të veprosh ashtu si biseduam. Udhëzimet e tjera do t'i marrësh më vonë. Më jep atë kutinë e cigareve që keni blerë te ne. *(E merr.)* Kjo kuti do të të shërbejë si mjet për lidhje.